

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ : 465
 ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು : ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎ. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ
 (ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಹೊಂದಿದವರು)
 ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾದ ದಿನಾಂಕ : 20-02-2023
 ಉತ್ತರಿಸುವ ಸಚಿವರು : ಮಾನ್ಯ ಇಂಧನ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು

ಪ್ರಶ್ನೆ	ಉತ್ತರ
ಅ) ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಲವಾರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ವಂಡೆ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕೆ.ಪಿ.ಟಿ.ಸಿ.ಎಲ್. ವತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ನೀಡಿಕೆ ಸಂಬಂಧ ಬೃಹತ್ ಹೈಟೆನ್ಷನ್ ಲೈನ್‌ಗಳ ಜಾಲದ ಸ್ಥಾಪನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ;	ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ವಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಜಲ ನಿಗಮದ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಗೋನೂರು ಗ್ರಾಮದ ಸಮೀಪ ಕೆ.ಪಿ.ಟಿ.ಸಿ.ಎಲ್ ವತಿಯಿಂದ ನಿಯಮಾನುಸಾರ "ವಂತಿಗೆ ಠೇವಣಿ"ಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸದರಿ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಒಟ್ಟು 17 ಗೋಪುರಗಳು, 3.45 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
ಆ) ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ವಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅನುದಾನವೆಷ್ಟು (ಪೂರ್ಣ ವಿವರ ನೀಡುವುದು)	ವಂತಿಗೆ ಠೇವಣಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಒಟ್ಟು 1839.45 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಜಲ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದಿಂದ ಕವಿಪ್ರನಿನಿಗೆ ಪಾವತಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 145.60 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆದೇಶದನ್ವಯ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಾವತಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
ಇ) ವಿದ್ಯುತ್ ಲೈನ್ ಹಾದು ಹೋಗುವ ರೈತರ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮೀಸಲು ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು; (ಜಿಲ್ಲಾವಾರು, ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮವಾರು ಪೂರ್ಣ ವಿವರ ನೀಡುವುದು)	1) ವಿದ್ಯುತ್ ಗೋಪುರಗಳಿಗೆ ಗೋಪುರಗಳ ಮಾದರಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಎ ಮಾದರಿ:- ರೂ. 1.035 ಲಕ್ಷ ಬಿ ಮಾದರಿ:- ರೂ. 2.30 ಲಕ್ಷ ಸಿ ಮಾದರಿ:- ರೂ. 3.16 ಲಕ್ಷ ಡಿ ಮಾದರಿ:- ರೂ. 3.73 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗವು ಹಾದು ಹೋಗುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗದ ಮೊಗಸಾಲೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ರೂ 2.30 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಜಮೀನಿಗೆ ಆಗುವ ಹಾನಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗವು ಹಾದುಹೋಗುವ ಜಮೀನಿನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ದರದ ಸರಾಸರಿ ಮೌಲ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. 2) ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕ್ಯಾಡಿಗುಂಟೆ ಗ್ರಾಮದ ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ವಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಸಲು 66/11 ಕೆ.ವಿ. ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿ ವಿದ್ಯುತ್

		<p>ಉಪಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಉದ್ದೇಶಿತ ಪಾವಗಡ ಪಂಪಿಂಗ್ ಸ್ಥಾವರಕ್ಕೆ 66 ಕೆ.ವಿ. ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಸ್ವಯಂ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ದಿನಾಂಕ 25.08.2022 ರಂದು ಆದೇಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಸದರಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ವಂಡೆ ಯೋಜನೆರವರು ಆರಂಭಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುತ್ ಲೈನ್ ಹಾದು ಹೋಗುವ ರೈತರ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಇನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.</p>
<p>ಈ)</p>	<p>ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ವಂಡೆ ಯೋಜನೆ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆ ಅಗತ್ಯ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡ ಇಟ್ಟಿರೂ, ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡದೇ ಹಾಗೂ ರೈತರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಲೈನ್ ಅಳವಡಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವುವು;</p>	<p>ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಗೋನೂರು ಗ್ರಾಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ವಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಜಲ ನಿಗಮದ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಮಗಾರಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರೈತರಿಗೆ (30 ಸಂಖ್ಯೆ) ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆದೇಶದನ್ವಯ ಪರಿಹಾರ ಪಾವತಿಸಲಾಗಿದೆ.</p>
<p>ಉ)</p>	<p>ಈಗಾಗಲೇ ಲೈನ್ ಹಾದು ಹೋಗಿರುವ ಜಮೀನಿಗೆ, ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ವಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ರೈತರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಏಕರೂಪ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗುವುದೇ; (ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು)</p>	<p>ರೈತರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕವಿಪ್ರನಿನಿಯ ವತಿಯಿಂದ ಪಾವತಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕವಿಪ್ರನಿನಿಯು ವಿದ್ಯುತ್ ಮಾರ್ಗ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಭೂ ಸವಕಳಿ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಾವತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕು ರೈತರ ಬಳಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕವಿಪ್ರನಿನಿಯು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.</p>
<p>ಊ)</p>	<p>ಕೆ.ಪಿ.ಟಿ.ಸಿ.ಎಲ್. ವತಿಯಿಂದ ಹೈ ಟೆನ್ಷನ್ ತಂತಿಗಳನ್ನು ಟವರ್ ಮುಖೇನ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಬದಲು ಕೇಬಲ್ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವೇನು?</p>	<p>ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭೂಗತ ಕೇಬಲ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಕರೆಂಟ್ (charging current) ಮತ್ತು ರಿಯಾಕ್ಟಿವ್ ಪವರ್ (Reactive power) ನ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ರಿಯಾಕ್ಟಿವ್ ಪವರ್ ಸ್ವಭಾವತಃ ಕೆಪಾಸಿಟಿವ್ ಆಗಿದ್ದು ಮತ್ತು Ferranti effectsನ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುವ (sending) ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ (receiving) ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಕರೆಂಟ್‌ನ ಪ್ರವಾಹವು ಕೇಬಲ್‌ಗಳ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೇಬಲ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಡೈಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ನಷ್ಟದಿಂದಾಗಿ ಕೇಬಲ್ ತಾಪಮಾನವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು. ಹಾಗೂ ಕೇಬಲ್ ಹಾನಿ (Damage) ಆಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಕೇಬಲ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿವ್ ಕರೆಂಟ್ ಸ್ವಿಚಿಂಗ್‌ನಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೋಲ್ಟೇಜ್ ಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉಪಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಪಿಸಲಾಗುವ ಉಪಕರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ (Flash over) ಬೀರುತ್ತದೆ.</p>

ಭೂಗತ ಕೇಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಾರ್ಜಿಂಗ್ ಕರೆಂಟ್‌ನಿಂದಾಗಿ ಭೂಗತ ಕೇಬಲ್ ಅಳವಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಭೂಗತ ಕೇಬಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳು (fault) ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ದೋಷ ಸರಿಪಡಿಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜಿನ ಮರು ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಕಿ.ಮೀ 220 ಕೆ.ವಿ. ದ್ವಿಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗ (Double circuit) ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅಂದಾಜು ರೂ. 1 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಿ.ಮೀ 220 ಕೆ.ವಿ. ದ್ವಿಪ್ರಸರಣ ಮಾರ್ಗ (Double circuit) ಭೂಗತ ಕೇಬಲ್ ಅಳವಡಿಸಲು ಅಂದಾಜು ರೂ. 28 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಭೂಗತ ಕೇಬಲ್ ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ, ಭೂಗತ ಕೇಬಲ್ ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರ ಉಂಟಾಗಲಿದೆ.

ಸಂಖ್ಯೆ: ಎನರ್ಜಿ 53 ಇಬಿಎಸ್ 2023

 (ವಿ ಸುನಿಲ್ ಕುಮಾರ್)
 ಇಂಧನ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು
 ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು